

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 6. mai 2024

Sak 2024/313. – Stiftelsen Bergens Elektriske Sporvei - org.nr. 998 829 976 – klage over avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Stiftelsen Bergens Elektriske Sporvei (heretter «stiftelsen» eller «klager») søkte 15. august 2023 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 354 332 kroner etter dokumentert modell.
- (2) Lotteritilsynet avsto søknaden 20. desember 2023, med den begrunnelse at det omsøkte beløpet ikke var kompensasjonsberettiget. Tilsynet viser til at det omsøkte beløpet bestod av kostnader til en større oppgradering av nødvendig kjørestrøm, trikkeskinner, mastefundament og diverse monteringer på en historisk trikketrasé i Bergen. Dette var kostnader som måtte anses som påkostninger, og ikke vedlikeholdskostnader. Tilsynet bemerker at det ikke kan gis merverdiavgiftskompensasjon for påkostninger, jf. forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften) § 6 bokstav b.
- (3) Stiftelsen påklaget vedtaket 2. januar 2024. Klager er uenig i at søknadsbeløpet ikke kunne defineres som drifts- og vedlikeholdskostnader, jf. forskriften § 6 bokstav b. Det ble sendt inn ytterligere bemerkninger til klagen 11. januar 2024. Klager anfører at Lotteritilsynet sin begrunnelse i vedtaket bygger på et ufullstendig og til dels feil faktum, og at tilsynets rettsanvendelse dermed blir feil. Klager viser til at det ikke dreier seg om påkostninger til et nytt anlegg, men rehabilitering av en allerede eksisterende trikketrasé. Klager mener at de omsøkte kostnadene knytter seg til avdekking, sveising og sliping av allerede eksisterende trikkeskinner. Stiftelsen har ellers hengt opp igjen kjøreledning, satt opp ledningsstolper og byttet ut noen av de gamle veggrosettene (ledningsfestene). Klager viser til at gammel infrastruktur ble benyttet der dette var mulig. Videre viser klager til at de anskaffelser og arbeider som er utført med restaureringen av skinnene til historisk stand klart må falle inn under det formålet som forskriften om merverdiavgiftskompensasjon er ment å dekke. Stiftelsen påpeker også at Bergen kommune har støttet rehabiliteringen av linjen økonomisk, og mener at dette må ha vesentlig betydning for vurderingen av om det skal gis merverdiavgiftskompensasjon. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (4) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 1. mars 2024 til Lotterinemnda for behandling.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (5) Klager sendte inn merknader til innstillingen 11. mars 2024. Klager viser til at Lotteritilsynet knytter vurderingen av hva som utgjør vedlikeholdskostnader etter forskriften opp mot lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 6-11. Skatteloven § 6-11 dreier seg om fradragsberettiget vedlikehold og forsikring av hus, skip og annet driftsmiddel. Klager mener at trikketraseen er en historisk kulturverdi, som står i en særstilling. Klager mener derfor det blir en for streng tolkning av regelverket å vurdere dette tilfellet opp mot skatteregler som gjelder for blant annet hus. I denne sammenheng viser klager til at skattereglene og merverdiavgiftsreglene har forskjellige formål, og at reelle hensyn taler for en mykere og mer liberal fortolkning av regelverket der det dreier seg om kulturminner. Klager legger ned en prinsipal anførsel om full dekning av søknadsbeløpet på 354 332 kroner, og en subsidiær anførsel om en skjønnsmessig merverdiavgiftskompensasjon for en vesentlig del av søknadsbeløpet.
- (6) Lotterinemnda ba Lotteritilsynet om ytterligere informasjon i saken 11. april 2024. Tilsynet innga ytterligere informasjon 12. april 2024.

Det rettslige grunnlaget

- (7) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).
- (8) Ved søknad etter dokumentert modell følger det av forskriften § 8 første ledd at søknadsbeløpet er merverdiavgiftskostnader på varer og tjenester basert på regnskap ett år tilbake i tid, etter generelle avgrensninger etter § 6.
- (9) Det følger av forskriften § 6 bokstav b at det ikke ytes kompensasjon for ny-, på- og ombyggingskostnader for bygg, anlegg eller annen fast eiendom som ikke anses som drifts- og vedlikeholdskostnader.
- (10) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (11) Stiftelsen Bergens Elektriske Sporveis klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 20. desember 2023 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022.
- (12) Det prinsipale spørsmålet i saken er om stiftelsen har krav på merverdiavgiftskompensasjon for hele søknadsbeløpet på 354 332 kroner.
- (13) I forskriften § 6 bokstav b står det at det ikke ytes kompensasjon for «ny-, på- og ombyggingskostnader for bygg, anlegg eller annen fast eiendom som ikke anses som drifts- eller vedlikeholdskostnader».
- (14) Klager anfører at søknadsbeløpet deres relaterer seg til «drifts- eller vedlikeholdskostnader» etter forskriften § 6 bokstav b, og at stiftelsen dermed har krav på merverdiavgiftskompensasjon.

- (15) Ordlyden av uttrykket «drifts- eller vedlikeholdskostnader» tilsier at det dreier seg om kostnader knyttet til driften og opprettholdelsen av et objekt. Det kan være kostnader relatert til reparasjon av slitasje og skade, slik at objektet holder sin opprinnelige stand. Dette skiller seg fra uttrykket «ny-, på og ombyggingskostnader» som knytter seg til en endring eller forbedring av et objekt, jf. forskriften § 6 bokstav b.
- (16) En slik forståelse underbygges også av hvordan uttrykket «vedlikehold» forstås i skatteloven § 6-11. I skatteloven § 6-11 første punktum står det at det gis «fradrag for kostnad til vedlikehold og forsikring av hus samt lignende kostnad for skip, fiskebåt og annet driftsmiddel». Også i denne bestemmelsen må man skille vedlikeholdskostnader fra påkostninger, og her kan Skatteetatens håndbok Skatte-ABC 2023/2024 gi noen retningslinjer for vurderingen, jf. Eivind Furuseth, Karnov, note 1 til skatteloven § 6-11 (oppdatert per 24. oktober 2023).
- (17) I denne saken har stiftelsen hatt kostnader i forbindelse med restaurering av den historiske trikketraseen mellom Møhlenpris og Engen i Bergen. Arbeidet har bestått av blant annet avdekking, sliping og sveising av trikkeskinnene, samt opphenging av kjøreledning og restaurering av veggrosetter og ledningsstolper. Klager anfører at man har brukt gammel infrastruktur der dette var mulig. Klager påpeker i sine merknader til innstillingen at mesteparten av utgiftene det søkes merverdiavgiftskompensasjon for knytter seg til istandsettelse av kjøreledningen.
- (18) Lotterinemnda vil her bemerke at ifølge hjemmesidene til foreningen Bergens Elektriske Sporvei, ble den kommersielle driften av den aktuelle trikkelinjen fra Møhlenpris til Engen nedlagt i 1965. I ettertid har deler av traseen blitt omgjort til vanlig bilvei. Skinnene har blitt revet opp eller asfaltert over. Klager viser i sine merknader til innstillingen til at deler av den restaurerte linjen går på originale skinner fra før 1965, og at andre deler har blitt fornyet. Nemnda legger dermed til grunn at den originale trikketraseen i en periode ble omgjort til noe annet, da hovedsakelig bilvei, og at det da i utgangspunktet ikke er naturlig å tale om vedlikehold av traseen.
- (19) Lotterinemnda ser på restaureringen av trikketraseen som en helhet. Klager har til dels benyttet gammel infrastruktur, som avdekkede trikkeskinner og gamle veggrosetter, men kostnadene dreier seg likevel om arbeid som har en utpreget karakter av å være påkostninger. Stiftelsen har også lagt nye skinner, satt opp ledningsstopper og hengt opp en ny kjøreledning.
- (20) Det er klart at mye av stiftelsens arbeid består av endringer av traseen. Det er ikke et vilkår at endringen må ha ført til en standardforbedring eller verdiøkning. I Skatte-ABC 2023/2024 V-3-4 står det at dersom formuesobjektet tidligere har «blitt endret etter at det var nytt, f.eks. bygget på eller ominnredet, er det den endrede stand som skal danne utgangspunktet for vurdering av hva som er vedlikehold». Det betyr at det er trikketraseens endrede tilstand som utgjør utgangspunktet for vurderingen av hva som er vedlikehold. Trikketraseen har som nevnt vært nedlagt siden 1965, og deler av den har vært bilvei siden det. Vurderingen av hva som er vedlikehold må dermed baseres på at deler av traseen ble endret fra å være en vanlig bilvei uten trikkeskinner.
- (21) Lotterinemnda legger dermed til grunn at arbeidet med restaureringen av den historiske trikketraseen mellom Møhlenpris og Engen bærer preg av å være «ny-, på- og ombyggingskostnader for bygg, anlegg eller annen fast eiendom» som ikke anses som

«drifts- og vedlikeholdskostnader», jf. forskriften § 6 bokstav b. Det skal da ikke «ytes kompensasjon», jf. samme bestemmelse.

- (22) Klager anfører at skattereglene og merverdiavgiftsreglene har forskjellige formål, og at reelle hensyn taler for en mykere og mer liberal fortolkning av regelverket der det dreier seg om kulturminner. Klager viser til historiske kulturverdier står i en særstilling. Lotterinemnda vil her bemerke at det er vesentlig forskjeller mellom formålene til henholdsvis skatteloven og forskriften om merverdiavgiftskompensasjon. Dette har imidlertid lite å si for vurderingen av hva som utgjør «drifts- og vedlikeholdskostnader», jf. forskriften § 6 bokstav b. Sndringen mellom hva som utgjør vedlikeholdskostnader og hva som utgjør påkostninger er tilnærmet lik uavhengig av rettsområde. Ordlyden i forskriften § 6 bokstav b åpner ikke for en utvidende eller analogisk tolkning av begrepet «drifts- og vedlikeholdskostnader» i favør bevaringen av kulturminner. Det må også bemerkes at restaureringen av kulturminner ikke står i noen særstilling i henhold til forskriften – det å «fremme frivillig aktivitet» er nettopp et av forskriftens formål, jf. forskriften § 1.
- (23) Klager anfører subsidiært at det må gis en skjønnsmessig merverdiavgiftskompensasjon for en vesentlig del av søknadsbeløpet.
- (24) Spørsmålet for Lotterinemnda er dermed om deler av søknadsbeløpet utgjør vedlikeholdskostnader. Nemnda legger til grunn at ikke noen del av søknadsbeløpet relaterer seg til vedlikeholdskostnader. Stiftelsen har riktignok sveiset og slipt allerede eksisterende skinner, og satt i stand eksisterende veirosetter, men vurderingen av om det foreligger vedlikeholdskostnader må ta utgangspunkt i at restaureringsarbeidet har endret vanlige bilveier som har eksistert i gatene i flere tiår.
- (25) Stiftelsen har uansett selv påpekt i sine merknader til innstillingen at mesteparten av søknadsbeløpet dreier seg om kostnader til istandsettelse av kjøreledning. Det fremgår ikke klart av stiftelsens årsregnskap av 2022 hvilke kostnader som relaterer seg til hvilket arbeid. Årsregnskapet har en post som heter «[k]ostnader til infrastruktur» på 1 719 464 kroner. I stiftelsens årsberetning for 2022 er denne posten beskrevet som «[s]kinnelegging, master mv» i note 5. Det er dermed vanskelig for Lotterinemnda å differensiere kostnadene. Nemnda legger derfor, etter en helhetsvurdering, til grunn at restaureringsarbeidet på den historiske trikketraseen er påkostninger, og ikke vedlikeholdskostnader.
- (26) Lotteritilsynet har i sitt vedtak lagt til grunn at det resterende søknadsbeløpet, etter at man har trukket fra kostnader til vedlikehold, er under minstegrensen på 7000 kroner etter dokumentert modell, jf. forskriften § 4 annet ledd. Tilsynet kan dermed avslå søknaden i sin helhet. Tilsynet har tatt utgangspunkt i beløpene i transaksjonslisten til stiftelsen, som er vedlagt søknaden. Hvis man summerer de kostnadene som ikke er vedlikeholdsutgifter i transaksjonslisten, kommer man fram til et søknadsbeløp på 5 810 kroner. Dette beløpet er under minstegrensen på «7 000 kroner i søknadsberettigede merverdiavgiftskostnader», jf. forskriften § 4 annet ledd. Lotterinemnda har ingen innvendinger mot tilsynets utregning, og legger både beløpet og konklusjonen til grunn.
- (27) Lotterinemnda kommer dermed til at klagers subsidiære anførsel også må avvises.

Konklusjon

- (28) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur